

PÄÄTÖSTartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Asianosaisille

Ruokaviraston päätös 30.7.2026 annetun päätöksen kumoamisesta ja uusi päätös tartuntavyöhykkeen perustamisesta afrikkalaisen sikaruton vuoksi

ASIAN VIREILLETULO

Virolahden kunnassa löytyneessä luonnonvaraisessa villisiassa on todettu Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa 30.7.2026 afrikkalaisen sikaruton virustartunta.

Ruokavirasto päätti 30.7.2026 eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta taudin esiintymispaikan ympärille. Ruokavirasto on todennut kyseisessä päätöksessä, että se tulee myöhemmin päättämään rajoituksista, jotka koskevat muuta mahdollisesti tartuntaa levittävää toimintaa.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästymisen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT**Päätös**

Ruokavirasto korvaa 30.7.2026 annettun päätöksen uudella päätöksellä, jolla se tarkentaa päätöstä tartuntavyöhykkeen perustamisesta. Ruokavirasto tarkentaa kohdan 8) rajoituksia koko tartuntavyöhykkeen sekä tartuntavyöhykkeen sisällä olevan ydinalueen osalta. Rajoitukset koskevat muuta maastossa tapahtuvaa toimintaa, joka todennäköisesti levittää tartuntaa.

Ruokavirasto perustaa eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen taudin esiintymispaikan ympärille. Tartuntavyöhyke sijaitsee Virolahden ja Miehikkälän kuntien sekä Lappeenrannan kaupungin alueella siten, että vyöhyke sisältää Virolahden ja Miehikkälän kunnat kokonaan sekä

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Lappeenrannan kaupungista Lappeenrannan Vainikkalan asemalle johtavan rautatien etelänpuoleisen alueen. Taudin esiintymispaikka sisältyy tartuntavyöhykkeeseen. Tartuntavyöhyke sisältää ydinalueen, jota rajaa idässä ja etelässä valtakunnanraja, lännessä meri (Virolahti) ja Kelpintie, Vaalimaantie (Kelpintien ja Mattilantien välinen osuus) ja Mattilantie sekä Pohjoisreunassa Vaalimaanväylä Vaalimaantien liikenneympyrään saakka sekä Vaalimaantie liikenneympyrän ja valtakunnanrajan välissä. Ydinalueelle määrätään muuta tartuntavyöhykettä tiukemmat rajoitukset muun maastossa tapahtuvan toiminnan osalta (taudintorjuntatoimenpiteet, kohta 8).

Tartuntavyöhykkeen sekä sen sisällä oleva ydinalueen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta. Ydinalue on merkitty karttaan eri värillä (Liite 1).

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä:

Taudintorjuntatoimenpiteet tartuntavyöhykkeellä

Kunnaneläinlääkärin on tarkastettava edustava määrä sellaisia tartuntavyöhykkeellä sijaitsevia sikojen pitopaikkoja, joihin Ruokaviraston tekemän riskiarvioinnin perusteella arvioidaan sisältyvän suurin riski afrikkalaisen sikaruton leviämisestä. Tarkastuksen yhteydessä on tarkistettava sikojen merkinnät ja eläinluettelot sekä se, että suorat ja epäsuorat kontaktit pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti.

- 1) Luonnonvaraisesta villisiasta saadun lihan ja käsittelemättömien sivutuotteiden, villisian osien sekä materiaalien ja välineiden, jotka voivat olla afrikkalaisen sikaruton viruksen saastuttamia, tuominen tartuntavyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin on kiellettyä;
- 2) Sikojen pitopaikoista vastuussa olevien on huolehdittava, että suorat ja epäsuorat kontaktit tartuntavyöhykkeellä pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti;
- 3) Sikojen pitopaikoissa käyvien henkilöiden on pukeuduttava vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihdettava jalkineensa eläinsuojien sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojissa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojien ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa sekä pestävä ja desinfioitava kätensä ja jalkineensa eläinsuojaan tullessaan ja sieltä

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

poistuessaan. Pitopaikasta vastuussa olevan toimijan on järjestettävä mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin sekä käsien pesuun ja desinfiointiin;

- 4) Ruokavirasto huolehtii, että kaikki tartuntavyöhykkeellä lopetetut ja kuolleena löydetyt luonnonvaraiset villisiat tutkitaan ja niistä otetaan näytteitä afrikkalaisen sikaruton varalta;
- 5) Ruokavirasto huolehtii, että kaikkien tartuntavyöhykkeellä ammuttujen, muutoin lopetettujen ja kuolleena löydettyjen luonnonvaraisten villisikojen ruhot ja elimet hävitetään tavalla, josta ei aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa;
- 6) Metsästäjien on toimitettava seurantanäytteet kaikista ammutuista luonnonvaraisista villisioista tutkittavaksi afrikkalaisen sikaruton varalta.
- 7) Luonnonvaraisten villisikojen ja kaikkien muiden eläinlajien metsästys on kielletty. Kielto ei koske Ruokaviraston järjestämää luonnonvaraisten villisikojen metsästystä tartuntavyöhykkeeseen kuuluvalla alueella, jolla tartuntaa todennäköisesti esiintyy.
- 8) Koko tartuntavyöhykkeen alueella kiellettyä muuta maastossa tapahtuvaa toimintaa, joka todennäköisesti levittää tartuntaa on
 - koirien ulkoilutus muutoin kuin teitä pitkin kytkettynä
 - koiratapahtumien järjestäminen (esimerkiksi koirakokeet, koiranäyttelyt ja muut vastaavat tapahtumat) maastossa
 - yleisö- ja urheilutapahtumien järjestäminen maastossa
 - metsätaloustöiden tekeminen lukuun ottamatta valmiiksi kaadettujen puiden noutamista tienvarsilta
 - moottoriajoneuvolla liikkuminen maastossa
 - alueelta kerätyn viljan ja muiden kasvien käyttö sioille (esimerkiksi rehu, kuivike ja virike)

Lisäksi maa- ja metsätalouskoneiden siirto pois vyöhykkeeltä on sallittua vain pestynä ja desinfioituna

Tartuntavyöhykkeen sisällä sijaitsevilla ydinalueella kiellettyä on lisäksi

- sienestys ja marjastus (myös kaupallinen)
- liikkuminen maastossa (esimerkiksi pyöräily, juoksu, retkeily ja muu vastaava virkistyskäyttö) muutoin kuin teitä pitkin

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Kriittisten infrajärjestelmien korjaustyöt alueella on sallittu koko tartuntavyöhykkeellä, vaikka ne edellyttäisivätkin moottoriajoneuvolla liikkumista metsässä (esimerkiksi sähköverkkojen korjaus). Rajoitukset eivät koske viranomaisten toimintaa alueella.

- 9) Luonnonvaraisten villisikojen ruokinta on kielletty paitsi Ruokaviraston järjestämänä.
- 10) Muiden luonnonvaraisten eläinten kuin kohdassa 9) tarkoitettu villisikojen ruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaisia ruokintatapoja ja -menetelmiä, joissa villisiat eivät pääse syömään rehua, tai ruokintaa sellaisella rehulla, joka ei houkuttele villisikoja ruokintapaikalle.
- 11) Luonnonvaraisten eläinten haaskaruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaisen haaskaruokintapaikan käyttöä, johon Ruokavirasto on myöntänyt poikkeusluvan.
- 12) Ajoneuvot, joita käytetään tartuntavyöhykkeellä pidettyjen tai luonnonvaraisten sikojen tai niistä saatujen sivutuotteiden kuljettamiseen, on puhdistettava ja desinfioitava välittömästi kunkin kuljetuksen jälkeen eläinterveysviranomaisen osoittamassa paikassa, ja liikenteenharjoittajan tulee säilyttää suoritettua puhdistusta ja desinfiointia koskevat todisteet ajoneuvossa.
- 13) Kaiken mahdollisesti afrikkalaisen sikaruton viruksella saastuneen materiaalin ja välineistön siirtäminen pois tartuntavyöhykkeeltä on kiellettyä, ellei sitä ole tehty vaarattomaksi viruksen tuhoavalla tavalla.
- 14) Sikojen siirtäminen tartuntavyöhykkeellä tai tartuntavyöhykkeeltä sen ulkopuolelle on kiellettyä.

Poikkeus sikojen siirtämiseksi pitopaikkoihin

Kielto ei koske sikojen siirtoja tartuntavyöhykkeellä tai muualla Suomessa sijaitseviin pitopaikkoihin, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- i. siat ovat olleet pitopaikassaan vähintään siirtoa edeltävien 30 vuorokauden ajan tai syntymästään saakka;

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

- ii. sikojen pitopaikkaan ei ole tuotu siirtoa edeltäneiden 30 vuorokauden aikana sikoja tartuntavyöhykkeen muista kuin sellaisista pitopaikoista, jotka täyttävät tämän päätöksen kohdan 14 vaatimukset;
- iii. kunnaneläinlääkäri on tarkastanut siat afrikkalaisen sikaruton oireiden varalta siirtoa edeltävien 24 tunnin aikana ja tarkastuksen löydösten perusteella on tarvittaessa tehty tutkimus afrikkalaisen sikaruton taudinaiheuttajan varalta ennen siirtoa;
- iv. sikojen pitopaikassa on iii. kohdassa tarkoitetulla tavalla tarkastettu ja tutkittu tautivapauden toteamiseksi riittävä määrä myös muita kuin siirrettäviä sikoja;
- v. sikojen pitopaikassa noudatetaan tämän päätöksen 1–3 kohtien kieltoja ja toimenpiteitä sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 liitteen III 2 kohdan a–g alakohdan mukaisia tehostettuja bioturvaamistoimenpiteitä;
- vi. sikojen pitopaikassa on siirtoa edeltävien 15 vuorokauden aikana tutkittu vähintään kerran viikossa kaksi itsestään kuollutta yli 60 vuorokauden ikäistä sikaa tai, jos tällaisia ei ole, kaksi vieroituksen jälkeen itsestään kuollutta sikaa, afrikkalaisen sikaruton viruksen varalta;
- vii. siat kuljetetaan määräpaikkana olevaan pitopaikkaan ensisijaisesti päätteitä pitkin ja ilman kuorman purkamista tai pysähdyksiä; ja
- viii. siat pidetään määräpaikkana olevassa pitopaikassa vähintään 15 päivän ajan.

Poikkeus sikojen viemiseksi teurastettavaksi

Kielto ei koske sikoja, jotka kuljetetaan Suomessa sijaitsevaan teurastamoon välittömästi teurastettaviksi, jos ne täyttävät kohdan 14 alakohtien iii-vii vaatimukset. Siat on lisäksi pidettävä erillään muista sioista ja sioista saatavaa tuoretta lihaa ja lihavalmisteita saa myydä vain Suomessa. Tällaisista sioista saadut sivutuotteet on käsiteltävä kohdan 16 alakohdan ii mukaisesti. Lihavalmisteita, jotka on käsitelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti, saa kuitenkin myydä myös toisiin jäsenmaihiin ja kolmansiin maihin.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

- 15) Sikojen sukusolujen ja alkioden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

Kielto ei kuitenkaan koske sellaisten tartuntavyöhykkeellä kerättyjen sikojen sukusolujen ja alkioden siirtoa, jotka siirretään muualla Suomessa sijaitseviin pitopaikkoihin ja jotka on kerätty hyväksytyssä sukusolujen ja alkioden pitopaikassa sellaisista sioista, jotka täyttävät kohdan 14 alakohtien ii, iv, v ja vi edellytykset ja joille on tehty kunnaneläinlääkärin suorittama kliininen tarkastus sukusolujen tai alkioden keräystä edeltävien 24 tunnin aikana ja tarkastusten löydösten perusteella tarvittaessa tutkimus afrikkalaisen sikaruton taudinaiheuttajan varalta ennen sukusolujen tai alkioden keräystä.

- 16) Sioista saatavien sivutuotteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

- i. Kielto ei koske tartuntavyöhykkeen ulkopuolella pidetyistä ja tartuntavyöhykkeellä sijaitsevassa teurastamossa teurastetuista sioista saatavia sivutuotteita sillä edellytyksellä, että tällaiset sivutuotteet pidetään erillään niistä sivutuotteista, jotka saadaan tartuntavyöhykkeellä pidetyistä sioista.
- ii. Kielto ei koske sellaisia sioista saatavia sivutuotteita, jotka kuljetetaan suoraan Suomessa sijaitsevaan, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 1069/2009 mukaisesti hyväksyttyyn laitokseen, jossa ne käsitellään tai hävitetään mainitun asetuksen 24 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettulla tavalla. Virkaeläinlääkärin on sinetöitävä kukin kuljetusväline välittömästi sen jälkeen, kun eläimistä saatavien sivutuotteiden lähetys on lastattu.

- 17) Sioista saatavan tuoreen lihan ja lihavalmisteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

Kielto ei koske sellaista tuoretta lihaa ja sellaisia lihavalmisteita, jotka on saatu tämän päätöksen kohdan 14 alakohtien ii ja iii edellytykset täyttävistä sioista tai tartuntavyöhykkeen ulkopuolella pidetyistä sioista. Lihaa ja lihavalmisteita saa myydä vain Suomessa. Valmistuksessa syntyneet sivutuotteet on käsiteltävä tämän päätöksen kohdan 16 alakohdan ii mukaisesti.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

Lihavalmisteita, jotka on käsitelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti, saa kuitenkin myydä myös toisiin jäsenmaihiin ja kolmansiiin maihiin.

Tämän päätöksen kohtia 14-17 noudatetaan vain sinä aikana, jona tartuntavyöhykkeeseen sisältyvällä alueella ei sovelleta komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 mukaisia erityistoimenpiteitä.

POIKKEUSLUVAT

Ruokavirasto voi eläintautilain 29 §:n 2 momentin mukaisesti myöntää yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia tartuntavyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläntaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläntaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot. Ruokavirasto katsoo kuitenkin, että lupaa ei ole mahdollista saada ajometsästykseseen eikä metsästykseseen, jossa pidetään koiria vapaana, sillä nämä metsästystavat aiheuttavat väistämättä eläntaudin leviämisen vaaran.

PERUSTELUT

Afrikkalainen sikarutto on eläinterveys säännösten (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohdassa luetteloitu tauti, joka komission täytäntöönpanoasetuksen 2018/1882 mukaan kuuluu luokkaan A.

Eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin mukaan Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten III osan II osaston 1 luvun 5 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettavasta komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 ja 103 artiklassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta sekä sillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määrittämisestä.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 artiklan mukaan kun luokan A taudin puhkeaminen lajeihin kuuluvissa luonnonvaraisissa eläimissä vahvistetaan virallisesti delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklan, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomais voi määrittää tartuntavyöhykkeen, jotta estetään taudin leviäminen edelleen.

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

A-luokan eläintautien vastustamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (628/2023) säädetään tarkemmin afrikkalaisen sikaruton vuoksi perustettavista vyöhykkeistä sekä taudintorjuntatoimenpiteistä niillä.

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

Tartuntavyöhykkeen ja sen sisällä olevan ydinalueen rajoja määritettäessä Ruokavirasto on ottanut huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiintoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Eläintautilaki (76/2021) 1, 3, 9, 26, 29 ja 100 §

Eläinterveyssäännöstö (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohta

Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 63 ja 103 artikla

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/594 (ASF-asetus) 3 artikla

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882

Maa- ja metsätalousministeriön asetus a-luokan tautien vastustamisesta (628/2023) 1, 6 – 11 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

PÄÄTÖS**Tartuntavyöhykkeen perustaminen
eläintautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date

Dnro/Dnr/DNo

31.7.2026

5763/04.01.02.00.02/2026

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Pääjohtajan sijaisena hallintojohtaja

Raimo Pyysalo

Osastonjohtaja

Terhi Laaksonen

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa erityisasiantuntija Annika Pihlajasaari, sähköpostitse annika.pihlajasaari@ruokavirasto.fi. Poikkeusluvista lisätietoja antaa yksikönjohtaja Matti Nyberg, matti.nyberg@ruokavirasto.fi.

LIITTEET

- 1) Kartta tartuntavyöhykkeestä
- 2) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Virolahden kunta
Miehikkälän kunta
Lappeenrannan kaupunki
Kunnaneläinlääkärit
Tartuntavyöhykkeellä sijaitsevat sikaeläinten pitopaikat
Riistakeskus

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tämä asiakirja on laadittu ja allekirjoitettu sähköisesti.
Dokumentet har satts upp och undertecknats elektroniskt.
This document has been digitally prepared and signed.

Ruokavirasto

PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO

Puh. 029 530 0400 (vaihde)

ruokavirasto.fi

Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Tfn 029 530 0400 (växel)

livsmedelsverket.fi

FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND

Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)

foodauthority.fi

Business ID: 2911686-7